

Rakonteroj kaŝitaj preter kaj inter la linioj

Rakonti pri Prof-ro Fabrizio Pennacchetti signifas rakonti pri elstara kaj subtila intelekto, intuiciema, scivolema; signifas paroli pri plurtalenta klerulo, neniam enfermita en la mallarĝa anguleto de specialiĝfako, sed ĉiam interesita pri la ligoj kaj resendoj inter temoj, lingvoj, vortoj, kulturoj; signifas rakonti pri esploroj fame konataj.

Por mi, rakonti pri Fabrizio Pennacchetti signifas rakonti pri antikva hebrelingva manuskripto je vinkolora dika kovrilo, en kiu oni mencias la tagon kiam oni memoras pri ĉiuj vundoj kaj funebroj de la juda popolo, Tisha b'Av. Nia unua renkontiĝo okazis en 2006 en Torino, en la universitata konstruaĵo kie mi tiam studis kaj la biblian kaj modernan hebrean, samtempe. Tiu jaro estis por mi aparte malfacila, ĉar mi sentis perdon je ĉiuj koordinatoj, je ĉiu kompasoj. Kiel magistriĝa studentino, mi revis vojaĝi al Israelo por viziti someran kurson pri la hebrea, sed tio ne eblis pro milito. Estis mia tiama instruistino pri la moderna hebrea kiu instigis min enkonduki min ĉe Prof-ro Pennacchetti kaj aliĝi al liaj kursoj pri semida filologio, ankaŭ por retrovi mian orientiĝon kaj mian iaman entuziasmon. Tute ne estis tempo por interkonaj, ŝablonaj paroloj, ĉar Fabrizio prezentis al miaj okuloj tiun manuskripton, petis min legi kaj traduki, kaj resumi pri kio parolas la teksto. Lia komenca severeco estis klare perceptebla, sed ĝi ial ne malkomfortigis min, eble ĉar mi eksentis en ĝi lumon kaj varmon, tiun sunecon kiun mi estus spertinta poste, dum lia kurso. Tiujare la kurso estis fokusita pri orientaramea literaturo, sed fakte ĝi estis pli ol kurso: ĝi estis aŭtenta intelekta aventuro inter lingvoj, kulturoj, tradicioj. La disputo inter la kerubo defendanta Edenon armita per fajroglavo kaj la bona latrono, pri kio la liturgia kristana dramo kunlegata dum la lecionoj rakontis; manlibro por unuavida identigo de lingvoj; la anekdotoj de la Profesoro, kiuj vojaĝigis min al Turkio, al Irako, al nekonataj mondopartoj (en tiu epoko, kvankam nun tio ŝajnas nekredebla, mia vivo disvolviĝis nur en mia naskiĝurbo, Torino); lia aparta maniero sproni nin (“Se vi volas malfermi vian menson, lernu la hungaran!”); liaj promenadoj sur la kvar radetoj de sia oficeja seĝo inter la vicoj de niaj sidlokoj, tiel ke ni ĉiuj povu vidi la vortarojn kiujn li montris al ni por klarigi al ni ke la percepto kaj difino de la koloroj ne estas simple fizika aŭ ĥemia afero, sed ĉefe kultura afero. Danke al tiuj kolor-promenadoj, mi tuj ekturmentis miajn familianojn, amikojn kaj konatojn rakontante al ili ke la ideo pri la blua koloro aperis malfrue en la okcidenta historio, pro la ĝermanaj popoloj kiuj kontaktiĝis kun la Romia Imperio, kaj ke antaŭe nek Grekoj nek Romianoj povis difini la bluan (kian koloron havis la okuloj de la diino Atena, kial en la homeraj poemoj la maro estas vinkolora, kial estas tiom malfacile difini tiun koloron, kaj jen kial restis tiu konservema spuro en la rumana, latinida lingvo, kiu indikas la bluan nomante ĝin *albastru*, “blankeca”, kaj multe pli).

Mia studpado ne estintus la sama sen la scivolemo, la instigado, la entuziasmo vekitaj de Fabrizio dum tiuj lecionoj. La sciencaj artikoloj kiujn ni regule interŝanĝis estis niaj estimdeklaroj; mi memoras kun fiereco ke post pluraj jaroj—tiam mi jam ne plu loĝis en Italio—Fabrizio skribis al mi ke li relegis unu el miaj artikoloj, kaj ke tiu relego konfirmis ankoraŭfoje lian profundan admiron. Mi ĉiam havis la senton esti akompanata, silente, de seninterrompa fluo el estimo kaj amikeco.

Kiel doktoriĝa studentino, mi partoprenis, kiel aŭskultantino, la lastan kurson pri Interlingvistiko kaj Esperantologio gvidatan de Fabrizio Pennacchietti ĉe la Universitato de Torino, en 2009, antaŭ lia emeritiĝo. Intertempe, plia ligo kreiĝis inter ni, danke al Esperanto, kiun mi eklernis en 2007 rete, kaj ekde 2008 ĉe la Torina Esperanto-Centro, kies Prezidanto Fabrizio estis dum longa tempo, donante al la asocio tre altan prestiĝon.

Nia ligo, el estimo, amikeco, komunaj intereso, pliprofundiĝis kun la tempopaso, ankaŭ danke al pluraj renkontiĝoj kaj epizodoj, intelektu riĉigaj sed ankaŭ teneraj, kiuj akompanas min: lia ĝuo de bongustaj manĝaĵoj dum instruista seminario okazigita de la Itala Instituto de Esperanto ĉe la Liguria marbordo; lia leĝera senzorgemo dum Universala Kongreso de Esperanto en Islando; liaj laŭdmesaĝoj, kiuj ĉiam alvenis ĝuste kiam mi sentis ke ĉio estis perdita, kiam mi emis pravigi la plumban senton pri mia nula valoro; lia ĉeesto, tiom nobleca kaj diskreta ĉe mia ĝeedziĝfesto; fine, tiun fojon kiam—kaj tiu anekdotoj ĉiam estigas rideton—dum Itala Kongreso de Esperanto en Sicilio, surmetinte pajlan ĉapelon kaj lumegan rideton, li enmanigis al mi kaj al mia kunulo opuntiojn, dolĉegajn sed dornoplenajn, spite la trankviligon de Fabrizio laŭ kiu li jam sendornigis la fruktoŝelojn.

Rakonti pri Fabrizio Pennacchietti estas ĉio ĉi, kaj multe pli, ĉefe tio kio restis preter tiuj ĉi linioj, aŭ bone kaŝita inter ili.

Maria Rosaria Spanò

Universitato de Torino, doktoriĝo

mariarosaria.spano@gmail.com